

התוכן והסודי כולל הכל אין אנו רשאים להבייל בו בין טובים לדעים ועל דעת המקום ועל דעת הקהל הגנו מוכרחים להחליט עם העברנים גיב, ונתקת-לבנו צריכה להיות מקפת את הכל את הכלל כולה ובכל ערכיו, ל"ה תפלל עם העברנים" אני אומר, אך לא להתחשב עם דעותיהם העברניות, לא לחזינם במחיצותיהם בתוך פועלים ומנהיגים, אבל להתפלל כלומר: לדרוש בלב ונפש את שלום הכלל כולו וישועתו, במזבן היותר רחב, והכלל כולל את הכל: "ורע אדם

ורע בהמה"ג
והנה כשאנו צריכים להרים את הנס בתוכן המלא של הכלל כולו ולכוון את לבנו לתל-הלפיות זה, בכל העומק הרוחני שבכל הערכים הנכללים בו מובן הדבר שבתחילה, מוטל-חוב עלינו הדוגלים בעו שום ד', העומדים על הבסיס הנקי והבטוח של האומה עדי עדי, להכני בסיס של חוכן כללי בין הצדדים השונים שבין ערד-י, זה כשהוא לעצמו, מיד הרינו קרואים לחפש אחרי דרכי-העמולה של קירוב הלבבות, ברצונם ובהבנתם, ועל זה אנחנו צריכים שלא לאחד ולהשתמש בבת של ספרות מכנסת ומסבירה הגנו רחוקים זה מזה בדעות ובמהלכי-נפש, מפני שנתחנכנו באופנים שונים והושפענו מהשפעות שונות, אוצר הרוחניות שלנו החלק הרוחני שבתורת בכל הדוחכתו, לא היה לנו לעסק קבוע עד כדי הכנסת כל גונונו לתוך לבבנו, כמו שעשו המעולים שבת"ח בחילוקי הדעות המעשיות, אלא במקרה הושפענו כל סיעה מהספרים היותר קרובים לחוגה מן ספר "האמונות והדעות"

עד ה"ראשית-הכמה" מן "נפש החיים" עד "תולדות יעקב יוסף" מן "יכוד השורש העבודה" עד "המורה" מן ס' "קב הישר" עד "אגרות צפון", ישנם קיום רבים מפרקים ומחברים, וסיעותינו השפיעו מכל אלה ודוגמתם כל אחת בפני עצמה, בעת אשר הצביון הכללי צריך להיות עשיר וכולל, עד אשר יוכל בעשרו לספוג גם את הטוב, הקודש והאמת, שיש גם באותו הצד המעוץ של "הפגיעה דלברייג", שיש באחרון המוכר ודוגמתו בסידור עשיר כזה, ובהתחלת כל הגוונים הפורנים אל מקורם ושרשם, מבאר ישראל, יהיה אפשר לקוות לבה לאט-לאט למעמדות כזה של הקפה שלמה, שעכ"פ רבים יהיו בנו שיוכלו לדבר ולשאוף על השלמות של הנשמה הישראלית כולה, וממילא יהיה הכה היוצא מזה בנפשו: שאיפה אמיתית לסובת כלל האומה, אפשר להשמע ולהתברר, וזה הצעד הרוחני הראשון שעלינו לכוון בעצו כונניות, רבים, לפתחו ולהרחיבו, והוכף כשאנו מקבלים עלינו כזה עול מלכות-שמים שלמה, גם כשלא נתפתחו בנו כ"כ התכנים הפרטיים, כבר אנו יכולים בבטחה להרים את דגל כלל-ישראל, באמת ובצדקה, ואנו יכולים לקוות, שברכ"ד, תעשיר את כל פלטי התרעועים הטובים, הכלולים בשאיפותינו, ונבואו שם ד', בקיושת דעותה והפצותה, בבורת חוד, האמונה, בבטחון מסורת אבות קדושים ונבוכרי-אלו, אנו יכולים להודיע צעדים, לחפש כל הארחות החיים של כל עממי המאוריות השונות, להרים אל אוצרו בגבורה ויושר-לב את כל חמדתו ולהראות

11 ע' חולין ה', אורות המורה" ס' יט.
12 ע' זוהר בלק רג' "פיר עז חיים" שער החפילין סוף פרק טו, "קלה פתחי חכמה"

הקמה המפסנת, בדרך עז חיים" (וארשת חרמ"ח) דף ד' ר"ה, "וצריך שתדע".

אשר המאוריות השחזניות עם כל עדיה אשר עליה, לא חובל להן פהרה, פתרון רק, התאוריות המקוריות השלמה, והתאוריות הדוגלת באמת בשם ד' אלהינו ישראל, באמונתו ובתורתו, במצוותיו ודרכיו, בתכמה ודעת, בעו ותפארת, כחן וכבוד, ובכל גבורה וחיל.

אם נכני לבנו לקראת גבוהי-מרומים אלה, ודאי נוכל לקוות שתפזן ד' בידינו יצלה, "אגדת ישראל" תהיה אז אגדת ישראל באמת, שתקח שבי בכחה-לאלהים את לב כל גם את לב מנדיה, והיא תהיה הטיעה המרכזית, שבידה תשא את הנס לקבץ גאולים, ובקולה ישמע קול השופר לאסוף פיזורים, היא תגיד בתכמת-אלהים, אשר בלבבה את כל השיבושים אשר נפלו בהספרות אשר: נטה מדרך החיים, והיא תוסיף משנה-כה למרץ-רוחם של כל הבונים בתחית האומה והארץ, בתקוות גדולות, מאורות חיל ומעוררות ישנים.

הברו נושא כל ריפן,
מתוך הפרדא הגני מליכת להפסיק, והגני נושא ברכתי שלך לכת"ה, ולכל מחורי-לב המצפים לתשועת ד', על עמו, ארצו, חדרתו ושמ' קדשו בכל לב ובכל רוח ונפש.

בא"ר ובהרת קודש אדרי"ש רבנו הגדולו הנאב"ד שי"ט"א.
מח' אברהם יצחק ה"ק
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

ת"ת
ת"ת

דרישתו, אבל בכל עת נמצאו נגדי מניעות, אשר דחתי מיום אל יום. גם כעת איני יכול למלא את החפץ כראוי, לכתוב לפי גודל-ערבן של הנישוא, שהוא צריך ספר וספרים, וספרות שלמה ותדירית. רק ראשי-פרקים אציהו בזה, משרשי דעותי

בענין הקדוש והנשגב הזה. הכלל היסודי למגמתה של כל תיאורית רוחנית, העומדת לתאר ולהחיות להציל ולגונן על איזו הופעה רוחנית המתגלמת בחיים, נגד זרמים רוחניים אחרים שגם הם מתגלמים בחיים, והם מקטרגים אותה, ממעטים את ציבונה ועושקים ממנה כחות, אורות ונשמות, הוא: שהתיאורית המתעוררת, על הגנתה והשפעתה החיה, צריכה להחיות בקרבה את כל היקפה, רחבה ורומה של התיאורית המגמת, שממנה האסונות גובעים אליה. היא צריכה למדד את כח האויב בכל הערכים וכל השיעורים, ולהתנשא בכל כח ממעל לו, אחרי שתגיע כבר בכל שיעור-קומתה אליו, במלחמות תיאוריות עיקר כח האויב הוא, כמובן, הבח הרוחני, המוסרי, הרציוני, הפנימי, והחלל הנפשי, אלה הם העיקרים, ועמם נגזרים ג"כ תפלים: הכסף, המידור, הקנינים, וריבוי העוררים והנקשרים אל הרגל, ואם אויבים רוחנים רבים מגיחים, באמת התורה מתכפלת להתנשא ממלל לכולם, וע"פ זה הדעה נותנה, שאגדת ישראל, צריכה היא להתחשב עם כל הכחות הרוחניים השמאליים, העומדים לשטנה על דרך-החיים של ישראל, לשער באומד נפח את העושר הרוחני שלהם בכל המובנים, ולהתנאץ להתנשא עליהם, בכח עליון כזה, שאין לכולם גם יחד, ולה יש רש, — זהו כח הקדוש האלהי.

אמת הדבר שכיון שאנו קוראים בשם ד' הרי הכל בכלל, ואם כן הרי יש לנו כלל, אבל אנהנו צריכים לדעת, שכל דבר נערך הוא ע"פ שיעורו, "ואפילו רוח הקודש השורה על הנביאים במשקל היא שורה, שבאמר: לעשות לרוח משקל" (מדרש), ואם באמת אנו קוראים בשם ד', בצורה שקראת זו תנצח לפנינו בבית-מלחמתנו, — הנה קוראים לאמר: "הנה גודל לאלהינו". בנימי-קדם עלינו לקרוא לא סתם בשם ד', מה שמספיק לפעמים בענות-המנוחה, כי"א בשם ד' הגדול, כבימי המלחמה הגדולה על הצירים דעין ודעברת בימי יסוד-המעלה בימי עזרא ואנשי כנסת-הגדולה, והגודל הזה, שאנו צריכים לגדל את התיאורית הרוחנית העליונה שלנו צריך שיעלה במדרגת הכמות והאיכות על כל אותן התיאוריות של חיללי השטנים למיניהם.

לאשרנו נתקבצו בימינו תמציות של תיאוריות שמאליות מרובות בתוך תיאורית אחת, רבת-כח ועשירת-השפעה, עד שמצב-המלחמה שלנו, בין במעמדים של מגן ובין של תנופה, יהיה על-ידי-ה' יכול להיות מרובו, וזה בודאי מקרב את הנצחון, כמעט כל הכחות הרוחניים, המוסריים והשפליים, של כל ארצות-הנסתה שעמדו על ישראל מעולם, וצדד נפשות בחלק הטוב שבהם, כי נופת תטפנה שפתו וזה חלק משמן תכה"ו, נקבצו יחד בהתיאורית האחרונה של הלאומיות הכפרנית, האומרת בקול נצוף, שאין לה חלק בכל קודש, מיסודו מפני שהיא כופרת בעיקר,

- 1 נכתב בנימיץ באלדלמס מורכמת יחד ככתב האשורי.
- 2 צ' ויקרא רבה פ' טו.
- 3 יומא סט:
- 4 משלי ה' ג' ע' זהו פקודי רבני.

ופשוט שכיון שבטל העיקר בטלה הספלה, "שרשם כמק יהיה ופרחם כאבק יעלה", וכל-כך למה מפני "כי מאסו את תורת ד' צבאות ואת אמרת קדוש ישראל נאצו". הרשעה הזאת היא עשירה כי"כ ברוחה, מתחמשת בכשרונות רבים, ממולאה הגיון ושריה חלך-נפש, עד שהיא מטלת עלינו — לא בתנם — אימה בגולה, אחר-כך" הנהו בסוחים, שהנא מוכרחת לכרע ולפול, ולהמס כדונג מפני אש, מאור אלהי, אמת צור ישראל באמת, לא נדבר ע"ד ההשכלה, הכללית והעברית, ע"ד הסידור וחפץ הבניה העבודתי, שסגלה לה תיאורית זו ע"ד עשרה שוולך ורבי ע"ד ספרותה רבת-הגוונים המולכת ופורה, — כל אלה היו דומים לגמלים רבים טעונים פשתן שיק אחד מאורו של בית יעקב אש יוצא ושרפני, אם לא היה לה עכ"ה גם כח מוסרי גדול ואדיר, שאי-אפשר לעקור את יסודו ואי-אפשר לגעת גם בריבים מענפיו.

הכח המוסרי היסודי שאנו בקרבה, — דוגמת שם-המפורש שבפי צלמו של נבוכדנאצר, הנתון לה את העצמה של ציפור זו שישבה לה על איקונין של מלך, שאי-אפשר לזרק בה זק, וגם לא לירות בה אבן, שלא יהיה כרוגם איקונין של מלך, — הוא האומר "כללת האומה", הגוי כולו, השגור בפיה, לאומיות זו היא אומרת, ולפעמים גם כלא לב ולב, שהיא זורשת את ישועת כלל-ישראל, כילו דוקא, אינה מתחשבת עם פרטים ולא עם סיעות ומפלגות. כ"אם דקאאת הכלל כילו היא הפצה לתפוס בלבבות, את כל ישראל, את האומה, והאומה בערכה הכללי היותר חסן, שאפשר למח אנשי חלוני, שלשד האור האלהי נתיבש ממנו, לתפוס האומה בערכה ההיסטורי והמוסרי, ועם-ה' היא פושטת ידה על ארץ-ישראל וכתב-ציון וכל מקראית באומץ-לב וגבורה בלתי-מצויה, ואחרי-כך-יה יודעים אנו ברור, שלא תוכל להצליח, וכי אך מוכן לרגליה, כל-זמן שלא תשא עיניה למרום להשגן על קודש-ישראל, וידעה זו אנו יודעים מהמקורים היותר נאמנים, המקורים האלהיים, אשר לעד ירמו באמתם, "הארץ כנגד תבלה וירשבה כמו כן ימותו וישועתי יהיו לעולם תהיה וצדקתי לא תחת", דעתיהם ושרפני-עשתונותיהם לאפס יהיו, החוסים בהם יבושו משברם ודבר אלהינו יקום לעולם, וישראל רק בד' יהיה נושע תשועת עולמים, אלה המקורים והנסיגות הרבים, שהראו את אמתם המנצחת בגלוי, נגד כל העמיסטי, ונגד הפיעות הכושלות, שהיו תמיד אורות באיות כח רוחני גם בישראל, הם עומדים בודאי על צדנו, אבל זה לא יפטר אותנו מלהכין את כל הדרוש, לפי כל המדה היותר רחבה של הכח המרץ, בעת אשר אנו קוראים למלחמה, בתחילה להציל ולהגן, ואחר כך להתגבר עד כדי הצדק להריע ג"כ הרועים-נצחון של כבישה ולכידה, ובכך ברור הדבר, שאי-אפשר לנו לזוז ממקומנו לקראת האויב בלא אותו הכח המוסרי העליון, זאת היא האמרה, "שלות האומה", ישראל כולו, אסור לנו להפריד ולפרד, אסור לנו לומר: "הוה שלנו ואנו דואגים עליה, וזהו לא שלנו", כשבנסוק לפעמים בפרטים בודאי

- 5 צ' ישעיה ה' כד.
- 6 צ' בראשית רבה פ' פז.
- 7 ע' זהו תרומה קטנה.
- 8 ע' שמות רבה פ' כז.
- 9 ישעיה נא ה' וצ' מדרש אגדת בראשית פ' כמ.
- 10 בגארות ראיתי, הוצא ראשונה: הוראית.